

Islamitische en christelijke figuratieve kunst

De verhalen op deze [site](#) worden ingeleid met dubbele plaatjes, uit de Islamitische en de Christelijke traditie. Uit deze afbeeldingen komen de overeenkomsten tussen Bijbel en Koran verhalen naar voren alsook de genuanceerde verschillen daarin. Stijlverschillen zijn terug te voeren op de verschillende richtingen die Christelijke en Islamitische figuratieve kunst in de loop van de geschiedenis insloegen. De houding van de Islam is terughoudend. De Islam munt vooral uit in abstracte kunst. Figuratieve afbeeldingen van Allah zijn onmogelijk omdat hij aan niets gelijk is. Toch is er ook figuratieve kunst, van de profeten.

In de Koran staat geen veroordeling van figuratieve kunst, wel van idolen, afbeeldingen die het eerbetoon krijgen die alleen Allah toekomt. Hier wordt verwezen naar Ibrahiem die afgodsbeelden van zijn voorouders vernietigt. Ook het Gouden kalf in het Mozes-verhaal wordt als afgodsbeeld veroordeeld. Daarentegen wordt verteld dat de vorst Soelamain beelden laat maken. 34-13 Er zijn Hadith of uitspraken van Mohammed waarin figuratieve kunst wordt veroordeeld. Er is discussie over de vraag welke Hadith werkelijk van Mohammed afkomstig zijn.

In de Bijbel wordt realistische kunst veroordeeld in het tweede gebod, in Exodus 20:4: "

"Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen boven in den hemel is, noch van hetgeen onder op de aarde is, noch van hetgeen in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen; want Ik, de Heere uw God, ben een ijverig God, Gij zult geen gesneden beeld of gelijkenis maken. "

Het lijkt hier te gaan om afgodsbeelden, zoals die werden aanbeden in het Egypte waaraan de Israëlieten waren ontsnapt. Mogelijk is de Islamitische houding ten opzichte van figuratieve kunst ook hierdoor geïnspireerd, immers in de Koran wordt het gezag van de Thora erkend.

Een en ander heeft ertoe geleid dat figuratieve kunst in de Islam schaars is. Voor zover aanwezig worden afbeeldingen gekenmerkt door een uitdrukkelijk gebrek aan realisme. Dit geldt voor het formaat. Men kiest voor miniaturen, niet zelfstandig getoond maar verscholen in een boek. Perspectief ontbreekt, de afbeelding is plat, teneinde realisme te vermijden. Men ziet af van naturalisme, dat het verhaal in al zijn dramatiek toont, ten gunste van een decoratieve stijl. De Christelijke kerk heeft een aantal iconoclastische perioden meegemaakt, maar neigde er overwegend toe om beelden veelvuldig te gebruiken vooral voor educatieve doeleinden. Dit gaf ruimte aan het realisme in de schilderkunst.

De plaatjes op deze [site](#) geven een uniek beeld van de stijlverschillen tussen christelijke en Islamitische afbeeldingen van dezelfde thema's, de verhalen die zij gemeen hebben.